

Program vzdelávania

Ako vyrozprávať a pochopiť príbeh – Interpretácia naratívnych textov vo vyučovaní (nielen) Náboženskej výchovy

inovačné

Mgr. Janka Mišendová

.....
štatutárny zástupca poskytovateľa

Názov a sídlo poskytovateľa	Katolícke pedagogické a katechetické centrum, n. o. Železničiarov 253/1, 028 01 Trstená
IČO poskytovateľa	35581441
Názov programu vzdelávania	Ako vyrozprávať a pochopiť príbeh – Interpretácia naratívnych textov vo vyučovaní (nielen) Náboženskej výchovy
Anotácia programu vzdelávania	<p>Inovačný vzdelávací program má za cieľ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Strategicky posilniť didaktické kompetencie učiteľov základných a stredných škôl pre efektívnu implementáciu kurikulárnej reformy 2023. • Prakticky rozvíjať u pedagógov zručnosti v tvorbe a realizácii takých učebných situácií, ktoré sú systematicky zamerané na interpretáciu naratívnych textov. Týmto spôsobom budú schopní hlboko rozvíjať kľúčové kompetencie žiakov, podporovať ich kritické myslenie, schopnosť sebareflexie a aktívne formovanie etického charakteru. • Poskytnúť súbor overených metodických nástrojov na inovatívne prepojenie prezenčného a dištančného vzdelávania, ktoré podporia pedagogickú tvorivosť a zabezpečia okamžitú aplikovateľnosť získaných poznatkov do každodennej vyučovacej praxe.
Odborný garant programu vzdelávania	doc. ThDr. Tibor Reimer, PhD. Podpis: .....
Druh vzdelávania	Inovačné vzdelávanie
Rozsah vzdelávania	50 hodín
Forma vzdelávania	Kombinovaná (15 hodín v dištančnej forme)

Ciele a obsah vzdelávania	
Hlavný cieľ	Cieľom inovačného vzdelávacieho programu je systematicky posilniť didaktické kompetencie učiteľov pre efektívnu aplikáciu naratívneho prístupu vo vyučovaní. Program vybaví účastníkov pokročilými metodickými zručnosťami v hĺbkovej interpretácii

Ciele a obsah vzdelávania	
	<p>naratívnych textov a tvorivom využití metódy Storytellingu, s cieľom transformovať tradičné hodiny na interaktívne učebné situácie, ktoré cielene rozvíjajú kritické myslenie, etický úsudok a hlboké porozumenie žiakov.</p>
Čiastkové ciele	<ol style="list-style-type: none"> 1. Objasniť podstatu naratívneho prístupu vo vzdelávaní a jeho význam pre angažovanosť, porozumenie a rozvoj kritického myslenia žiakov. 2. Oboznámiť frekventantov s metódami naratívnej analýzy ako interpretačného prístupu k textom (primárne biblickým, ale aj iným náboženským a nenáboženským rozprávania). 3. Rozvíjať schopnosť samostatne analyzovať naratívne texty s využitím komunikačne orientovaného interpretačného rámca (Genetovo ponímanie rozprávania). 4. Osvojiť si postupy tvorivého rozprávania príbehov (storytelling) a ich aplikáciu vo vyučovaní na podporu angažovanosti a emocionálnej investície žiakov. 5. Integrovať prvky metakognície, reflexie a rozvoja charakteru do práce s príbehmi, aby sa učenie stalo zmysluplným a hodnotovo orientovaným. 6. Zdokonaľiť spôsobilosti v oblasti formatívneho hodnotenia pri práci s naratívными textami a storytellingom, s dôrazom na podporu učenia a spolupráce.

Tematické celky a ich rozsah		Rozsah prezenčne (P)	Rozsah dištančne (D)
<p>Obsah tematického celku:</p> <p><i>1. Naratívny prístup vo vzdelávaní – teoretické základy</i></p>	<p>Metódy: prednáška, diskusia, brainstorming Formy práce: skupinová práca, individuálna reflexia</p> <p>Obsah:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Definícia naratívneho prístupu a jeho pedagogický význam. • Šesť kľúčových dimenzií naratívneho učenia (angažovanosť, emocionálna investícia, kontextualizácia, kritické myslenie, multimodálnosť, spolupráca). • Súvislosť s konštruktivistickými teóriami učenia. 	5	0

	<ul style="list-style-type: none"> • Príklady aplikácie v náboženskej výchove a iných predmetoch. <p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diskusia: „Prečo príbehy fungujú vo vyučovaní?“ • Analýza príkladov z praxe. 		
<p>Obsah tematického celku:</p> <p><i>2. Naratívna analýza textov – princípy a metódy</i></p>	<p>Metódy: workshop, práca s textom, diskusia Formy práce: skupinová analýza, prezentácia výsledkov</p> <p>Obsah:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čo je naratívna analýza a jej cieľ. • Genetovo ponímanie rozprávania: fabula, sujet, stvárnenie. • Komunikačne orientovaný interpretačný prístup. • Archetypálny charakter biblických rozprávání. • Praktické ukážky analýzy textov. • Praktické ukážky aktivizujúcich didaktických metód pre prácu s naratívnymi textami. <p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analýza vybraného (napr. biblického) príbehu v skupinách. • Diskusia o komunikačných stratégiách textu. • Aplikácia aktivizujúcich didaktických metód pre prácu s naratívnymi textami. <p>Dištančná úloha: Vyberte jeden príbeh (napr. biblické podobenstvo) a rozdeľte ho na základné naratívne prvky (postavy, čas, priestor, dejová línia). Pridajte krátky komentár k jeho komunikačnej stratégii.</p> <p>Spôsob výstupu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formát: textový dokument (.docx alebo .pdf) • Rozsah: 500-750 slov 	10	4

<p>Obsah tematického celku:</p> <p>3. <i>Storytelling ako pedagogický nástroj</i></p>	<p>Metódy: interaktívny workshop, tvorivé aktivity Formy práce: individuálna tvorba, skupinová prezentácia</p> <p>Obsah:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Definícia a význam storytellingu vo vyučovaní. • Štruktúra príbehu: úvod, konflikt, riešenie, záver. • Techniky rozprávania príbehov (hlas, gestá, vizuálne pomôcky). • Ako zapojiť žiakov do tvorby príbehu. • Prepojenie storytellingu s rozvojom kompetencií. <p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tvorba krátkeho príbehu na zadanú tému. • Prezentácia príbehov v skupinách. <p>Dištančná úloha: Pripravte scenár (max. 3 strany) na vyučovaciu hodinu, kde využijete storytelling na vysvetlenie jednej témy z vyučovacej hodiny.</p> <p>Spôsob výstupu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formát: textový dokument (.docx) • Obsah: <ul style="list-style-type: none"> ○ Názov témy ○ Cieľ hodiny ○ Stručný opis príbehu (úvod, konflikt, riešenie, záver) ○ Poznámky k zapojeniu žiakov (otázky, aktivita). 	5	4
<p>Obsah tematického celku:</p> <p>4. <i>Aktivizujúce didaktické metódy pri naratívnom prístupe a Storytellingu</i></p>	<p>Metódy: Interaktívny workshop, simulácia, prípadové štúdie, diskusia</p> <p>Formy práce: Skupinové modelovanie výučby, individuálna tvorba scenárov</p> <p>Obsah:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prehľad aktivizujúcich metód vhodných pre naratívnu prácu (napr. metóda kritického incidentu, hranie rolí, metóda 	10	4

	<p>"Mysli – Spáruj – Zdieľaj", galéria príbehov).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Využitie divergentných metód (napr. brainstorming, mapovanie mysle) na rozvíjanie vlastných príbehov a alternatívnych záverov k naratívny textom. • Metódy prepojenia naratívu s metakogníciou: ako viesť žiakov k učeniu sa učiť prostredníctvom reflexie nad <i>procesom</i> porozumenia príbehu. • Integrácia vizuálnych a multimodálnych metód (napr. tvorba komiksov, storyboardov, video-príbehov) na interpretáciu a prezentáciu naratívov. • Štruktúra hodiny: Modelovanie implementácie vybraných metód do komplexného didaktického scenára. <p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modelová hodina: Účastníci si prakticky vyskúšajú a modelujú aplikáciu dvoch vybraných aktivizujúcich metód na tom istom naratívnom texte. • Dielňa: Tvorba súboru reflexívnych otázok podporujúcich kritické myslenie po aplikácii aktivizujúcej metódy. <p>Dištančná úloha: Vyberte si jeden príbeh a navrhnete didaktický scenár hodiny (max. 5 A4 strany).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Scenár musí obsahovať implementáciu dvoch rôznych aktivizujúcich metód (napr. hranie rolí, metóda kritického incidentu), ktoré využijete na interpretáciu príbehu. • Jasne popíšte a zdôvodnite, ako tieto dve konkrétne metódy podporujú rozvoj kľúčových kompetencií žiakov (napr. kritické myslenie, etický úsudok, sebareflexia). <p>Očakávaný rozsah: Max. 5 strán A4 vo formáte word alebo pdf.</p>		
--	--	--	--

<p>Obsah tematického celku:</p> <p><i>5. Formatívne hodnotenie pri práci s naratívnymi aktivitami</i></p>	<p>Metódy: workshop, ukážky hodnotiacich nástrojov</p> <p>Formy práce: skupinová tvorba rubriek, diskusia</p> <p>Obsah:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podstata formatívneho hodnotenia a jeho význam. • Nástroje hodnotenia pri storytellingu a analýze textov. • Ako poskytovať spätnú väzbu podporujúcu učenie. • Prepojenie hodnotenia s rozvojom kompetencií. • Praktické príklady hodnotiacich rubriek. <p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tvorba hodnotiacej rubriky v skupinách. • Diskusia o efektívnej spätnej väzbe. 	5	0
<p>SPOLU</p>	<p>Prezenčne = 35 hodín Dištančne = 15 hodín Spolu = 50 hodín</p>		

<p>Cieľová skupina</p>	<p>Kategória</p>	<p>- učiteľ</p>
	<p>Podkategória</p>	<p>-učiteľ prvého stupňa ZŠ -učiteľ druhého stupňa ZŠ -učiteľ strednej školy s vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa</p>
	<p>kariérový stupeň</p>	<p>-</p>
	<p>kariérová pozícia</p>	<p>-</p>
<p>Získané profesijné kompetencie absolventa programu vzdelávania</p>	<p>Absolvent vzdelávacieho programu dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aplikovať naratívny prístup a jeho kľúčové dimenzie ako základný didaktický rámec vo vyučovaní náboženskej výchovy a príbuzných predmetov. • Vykonávať hĺbkovú naratívnu analýzu rôznorodých textov (vrátane biblických rozprávání a podobenstiev) a rozkladať ich na základné naratívne prvky (fabula, sujet, komunikačná stratégia). 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Kreatívne využívať metódu storytellingu ako pedagogický nástroj, vrátane osvojenia techník rozprávania (hlas, gestá) a navrhovania scenárov vyučovacích hodín postavených na príbehu. • Vytvárať a realizovať didaktické scenáre zamerané na prácu s príbehmi, ktoré aktívne prepájajú kognitívnu a afektívnu doménu žiakov, podporujúc ich emocionálnu investíciu a kritické myslenie. • Implementovať metakognitívne a reflexívne stratégie vo vyučovaní, a to kladením cielených otázok, ktoré vedú žiakov k hlbokjej reflexii a formovaniu hodnôt a etického charakteru. • Navrhovať a využívať nástroje formatívneho hodnotenia (vrátane hodnotiacich rubrik) špecificky určené pre hodnotiace aktivity spojené so storytellingom a naratívnu analýzou textov, a efektívne poskytovať formatívnu spätnú väzbu. • Rozvíjať vlastné profesijné myslenie s dôrazom na kritickú reflexiu vlastnej pedagogickej praxe v kontexte využívania naratívnych metód. 	
Opatrenia na zabezpečenie kvality	Požiadavky na pedagogického zamestnanca pri zaradení na vzdelávanie	Na vzdelávanie bude zaradený pedagogický zamestnanec v uvedenej kategórii a podkategórii, ktorý spĺňa kvalifikačné predpoklady v súlade s vyhláškou MŠVVaŠ SR č. 1/2020 Z. z., na základe písomnej prihlášky. Zaradenie posudzuje poskytovateľ vzdelávania na základe prihlášky a dokladov o dosiahnutom vzdelaní uchádzača.
	Personálne zabezpečenie vzdelávania a požiadavky poskytovateľa na odbornosť personálneho zabezpečenia	<p>Odborný garant programu vzdelávania spĺňa požiadavky §55 ods. 6 zákona č. 138/2019 Z. z.</p> <p>Člen a predseda komisie spĺňa požiadavku §56 ods. 2 zákona č. 138/2019 Z.z.</p> <p>Lektori Učitelia profesijného rozvoja, vysokoškolskí učitelia, pedagogickí zamestnanci s prvou alebo druhou atestáciou.</p>
	Materiálne, technické a informačné zabezpečenie vzdelávania	<p><u>Materiálne</u>: študijné texty, metodické materiály, podklady na vypracovanie úloh dištančnej časti vzdelávania.</p> <p><u>Technické</u>: notebook, dataprojektor pre lektora s pripojením na internet.</p>

		<p><u>Informačné</u>: náklady spojené so vzdelávaním budú financované v súlade s § 63 ods. 4 zákona č. 138/2019 Z. z.</p>
	<p>Podmienky ukončenia vzdelávania</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Najmenej 80 % osobná účasť na prezenčnej forme vzdelávania. 2. Vypracovanie a odovzdanie výstupov dištančnej formy vzdelávania. 3. Vypracovanie a predstavenie záverečnej práce pred trojčlennou komisiou v súlade s § 56 ods. 1 zákona č. 138/2019 Z. z. <p>Záverečná práca: Aplikácia naratívneho prístupu a Storytellingu pre rozvoj kritických a etických kompetencií vo vyučovaní.</p> <p>Rozsah práce: 10 – 15 normostrán (vrátane príloh, bez titulnej strany a obsahu).</p> <p>Obsahom záverečnej práce je:</p> <p>1. Teoretická reflexia a naratívna analýza</p> <p>Interpretácia naratívneho textu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prezentácia vybraného príbehu. • Rozdelenie príbehu na naratívne prvky. • Komentár k jeho komunikačnej stratégii a možnostiam pre rozvoj kompetencií. <p>2. Didaktická transformácia – Storytelling a aktivizácia</p> <p>2.1. Scenár hodiny s Storytellingom: podrobný didaktický scenár vyučovacej hodiny s využitím metódy Storytellingu (téma, cieľ, stručný opis príbehu, poznámky k zapojeniu žiakov).</p> <p>2.2. Aplikácia aktivizujúcich metód:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Predstavenie scenára hodiny zameranej na interpretáciu eticky náročného príbehu. • Detailný opis implementácie dvoch rôznych aktivizujúcich metód (napr. Hranie rolí, Metóda kritického incidentu) a ich funkcie. • Zdôvodnenie, ako tieto metódy podporujú rozvoj kľúčových kompetencií žiakov (kritické myslenie, etický úsudok). <p>3. Osobná reflexia a implementácia (Záverečná časť)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osobná reflexia účastníka: Sumarizácia toho, čo bolo pre neho počas inovačného

		<p>vzdelávania najprínosnejšie a ako získané poznatky menia jeho profesionálny pohľad na výučbu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Plán implementácie: Konkrétny plán, ako účastník implementuje získané poznatky (naratívny prístup, storytelling, aktivizujúce metódy) do svojej pedagogickej praxe. • Predpokladané výzvy: Identifikácia možných prekážok pri implementácii (napr. časová náročnosť, rezistencia žiakov/kolegov) a návrh stratégií ich prekonania.
Meno, e-mailová adresa a tel. číslo autora programu	<p>Doc. ThDr. Branislav Kluska, PhD., branislav.kluska@gmail.com, 0907410142 Mgr. Janka Mišendová, metodik@kpkc.sk, 0911 812 017</p>	
Meno, e-mailová adresa a tel. číslo hodnotiteľov programu		
Odtlačok pečiatky poskytovateľa a podpis štatutárneho zástupcu		